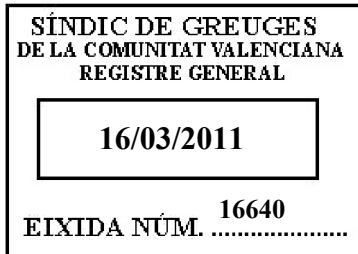

SÍNDIC DE GREUGES DE LA COMUNITAT VALENCIANA

Patronat Municipal de la Vivienda
Sr. President
Plaza Santísima Faz, 5
ALACANT - 03002

=====
Ref. queixa núm. 108599 i acumulades
=====

Sr. President,

Vam rebre en esta institució un escrit signat pel Sr. (...) i altres, que va estar registrat amb el número indicat més amunt.

Substancialment manifestaven els fets i les consideracions següents:

- Que *“el Patronat de la Vivienda de l’Ajuntament d’ Alacant ha inaugurat recentment el Centre Cultural “El Claustro”, on tant el nom d’esta nova infraestructura, com tota la seua senyalització interior i exterior està tota disponible exclusivament en castellà, obviant “la llengua pròpia de la Comunitat Valenciana”, malgrat que l’article seté de l’Estatut d’Autonomia del País Valencià va encomanar a la Generalitat garantir l’ús normal y oficial tant del castellà com del valencià, que imposa als poders públics autonòmic i local l’obligació de conèixer i utilitzar les dos llengües oficials, sense que pugua prevaldre l’una sobre l’altra.”*
- Que la llei d’Ús del Valencià dictamina en el seu article segon que el valencià és la llengua pròpia de la Generalitat i també de les administracions i corporacions municipals, així com de les empreses públiques que hi depenen. A més, els criteris sobre l’ús del valencià aprovats pel consell, coneguts com Declaració d’Ares del Mestre, d’1 d’Octubre de 2003, indiquen que *“els fullets informatius, les pàgines web, els anuncis i les revistes s’hauran de fer, principalment en valencià.”*

En considerar que la queixa reunia els requisits establits en els articles 12 i 17 de la Llei 11/1988, de 26 de desembre, del Síndic de Greuges, va ser admesa, i li’n vam donar trasllat de conformitat amb el que determina l’article 18.1 de la llei esmentada, a fi de contrastar les al·legacions formulades pels interessats, i per demanar que ens remetera informació suficient sobre la realitat d’aquelles i de la resta de circumstàncies concurrents en este supòsit.

La comunicació rebuda del Patronat municipal de l'Habitatge d'Alacant donava compte del següent:

“... El edificio apenas tiene rotulación, excepto el directorio de servicios que se prestan que está en castellano y en valenciano, como se puede comprobar en las fotografías que le adjuntamos. El resto es a través de símbolos gráficos, de las que también adjuntamos fotografías.

Si la denuncia se refiere al nombre del edificio El Clauro, entendemos que el mismo no es una definición que podría ser traducida sino realmente una marca con la que se pretende ser reconocido el edificio, huyendo de denominaciones complejas con el fin de acercarlo más al usuario.

No obstante, entender el logo como marca y no traducible, el propio logo establece una clara guño al uso del valenciano. Podrá observar como en el logo “Elclauastro” aparece de otro color las letra clau, en clara referencia a la llave que se integra en el mismo. Las salas de la parte inferior, concebidas para ser prestadas a diferentes usos demandados por los ciudadanos están rotuladas sólo con un dibujo de una llave y el nombre clau.

Clau 0 es la sala principal y clau 1, clau 2, clau 3, clau 4, clau 5 y clau 6 son las restantes salas.

A lo visto de la expuesto, entendemos que la rotulación del Edificio Municipal El Clauro, en nada contraviene, la normativa aplicable en materia de uso del valenciano.”

Els interessats, a qui vam donar trasllat de la comunicació rebuda, no van formular cap al·legació, per la qual cosa esta institució dóna per acceptats els seus arguments. No obstant això, en la tramitació de la present queixa ha sorgit una altra qüestió sobre la qual esta institució ha de pronunciar-se, i sobre la qual hem de fer la consideració següent com a fonament del recordatori de deures legals amb què concloem:

El present expedient de queixa s'inicia, com sap, com a conseqüència d'un escrit dirigit a esta institució pels interessats, íntegrament redactats en valencià.

En conseqüència, i com a garantia dels drets reconeguts en la Llei d'ús i ensenyament del valencià, que en el seu article 11 estableix que “(...) en aquelles actuacions administratives iniciades a instància de part i aquelles en què hi haja altres interessats que així ho manifesten, l'Administració actuant haurà de comunicar-los tot el que els afecte en la llengua oficial que trien, independentment de la llengua en què s'haguera iniciat el procediment. 2. De la mateixa manera, qualsevol que siga la llengua oficial emprada, en els expedients iniciats d'ofici, les comunicacions i la resta d'actuacions s'hauran de fer en la indicada pels interessats”, la petició d'informe que els va ser feta, es va fer en la llengua elegida per l'interessat, això és, en valencià.

No obstant això, la part essencial de l'informe remés per vosté es troba redactada íntegrament en castellà.

La Generalitat Valenciana, en compliment del manament estatutari contingut en l'Estatut d'Autonomia, va promulgar la Llei 4/1983, de 23 de novembre, d'ús i ensenyament del valencià, el preàmbul de la qual assenyala la necessitat de recuperar l'ús social i oficial del valencià.

La citada Llei va significar, d'una banda, el compromís de la Generalitat Valenciana de defensar el patrimoni cultural de la nostra Comunitat i, especialment, la recuperació social del valencià, definit com a llengua història i pròpia del nostre poble” i, d'una altra banda, superar la relació de desigualtat existent entre les dos llengües oficials de la Comunitat Valenciana, el valencià i el castellà.

La cooficialitat lingüística instaurada per la Constitució espanyola, que reconeix com a llengua oficial d'una determinada comunitat autònoma, no solament l'idioma castellà, sinó també el propi d'eixa Comunitat Autònoma, va modificar substancialment l'ús, tant privat com oficial, de les diverses llengües en el territori de l'Estat espanyol; és per això que les comunitats autònomes amb idioma oficial propi han legislat sobre la matèria, mitjançant les denominades lleis de normalització lingüística, amb la finalitat de fomentar l'ús oficial de la llengua cooficial amb l'objectiu que esta assolisca cotes similars a aquelles que corresponen al castellà com a idioma oficial del territori espanyol.

La persecució d'estos legítims objectius, reconeguts en les legislacions autonòmiques baix l'empara atorgada per la Constitució, no pot, però, desconèixer, i de fet no ho desconeix, que l'article 14 de la Constitució estableix el principi d'igualtat, amb interdicció de qualsevol forma de discriminació per motiu de llengua, i la declaració de l'article 3 del mateix text constitucional, que estableix expressament el dret de tots els ciutadans a usar la llengua espanyola.

En este sentit, la mateixa Llei d'ús i ensenyament del valencià, conscient de la vigència absoluta del principi d'igualtat i de la prohibició de discriminació per motiu de llengua, declara en el seu article 4 que “en cap cas podrà haver-hi discriminació pel fet d'usar qualssevol de les dos llengües oficials” de la Comunitat Valenciana.

Una de les conseqüències essencials que es deriven dels manaments continguts en els preceptes anteriorment esmentats és el dret que assistix qualsevol ciutadà en les seues relacions amb l'Administració, en elegir la llengua en què este vulga que es produïsquen les comunicacions i la tramitació dels expedients, i sorgix el correlatiu deure de l'Administració de respectar esta elecció i d'utilitzar, al llarg de tot el procediment, l'idioma que haguera estat elegit. En consonància amb això, l'article 1 esmentat anteriorment, declara que “en aquelles actuacions administratives iniciades a instància de part i en aquelles que hi haja altres interessats que així ho manifestaren, l'Administració actuant haurà de comunicar-los tot allò que els afecte en la llengua oficial que trien, independentment de la llengua oficial en què s'haguera iniciat. 2. De la mateixa manera, qualsevol que siga la llengua oficial utilitzada en els expedients iniciats d'ofici, les comunicacions i la resta d'actuacions s'hauran de fer en la llengua indicada pels interessats.

En el present expedient, tanmateix, la remissió d'un informe en castellà, quan la llengua elegida pel ciutadà ha sigut el valencià, no s'ajusta a estos manaments legals anteriorment exposats.

L'aplicació d'estes lleis de normalització lingüística duta a terme per les diverses comunitats autònomes motiva, de vegades, que ciutadans que tenen com a llengua habitual el valencià, consideren vulnerats els seus drets lingüístics per l'ús d'una llengua o l'altra per part de les autoritats i les oficines públiques.

La normativa vigent respecte de l'ús del valencià, continguda en la Constitució espanyola, en l'Estatut d'autonomia de la Comunitat Valenciana i en la Llei d'ús i ensenyament del valencià, és clara i terminant, i no deixa lloc a cap interpretació, per la qual cosa l'Administració pública valenciana està obligada a garantir la normalització lingüística, tal com es desprén de l'art. 7.4 i .5 de l'Estatut d'autonomia, en assenyalar que "Caldrà atorgar un especial respecte i protecció a la recuperació del valencià".

En el present expedient, però, la remissió de l'informe ha estat en castellà, tot i que la llengua triada pel ciutadà ha estat el valencià, la qual cosa no s'ajusta als mandats legals anteriorment exposats.

De conformitat amb tot el que hem dit més amunt, **HEM DE RECORDAR A L'AJUNTAMENT D'ALACANT (Patronat Municipal de l'Habitatge)**, els deures legals que la Constitució i la legislació vigent li imposa de respectar els drets lingüístics dels administrats, i d'utilitzar en tots els procediments i en qualssevol altres formes de relació amb ells, la llengua (castellana o valenciana) triada per ells.

Així mateix, d'acord amb la normativa citada, li agraiem que ens remeta, en el termini d'un mes, el preceptiu informe en què ens manifeste si accepta el suggeriment que li fem o, si s'escau, les raons que considere per a no acceptar-lo.

Perquè en prenga coneixement, li faig saber, així mateix, que a partir de la setmana següent a la data en què s'ha dictat esta resolució, serà inserida en la pàgina web de la institució.

Atentament,

José Cholbi Diego
Síndic de Greuges de la Comunitat Valenciana